

Ποιος πρέπει να πάρει φαρμακοθεραπεία για τη διακοπή του καπνίσματος;

Τσίντζος Συμεών

Ωτορινολαρυγγολόγος, Επιμελητής Β' Γεν. Νοσοκομείου Τριπόλεως

Όλοι οι καπνιστές που θέλουν και προσπαθούν να διακόψουν το κάπνισμα, εκτός αν υπάρχουν ειδικές περιπτώσεις εξαίρεσης. Θα πρέπει να δίδεται προσοχή, πριν από τη χορήγηση φαρμακοθεραπείας σε επιλεγμένους πληθυσμούς, όπως:

Σ' αυτούς που υπάρχουν αντενδείξεις να χορηγηθούν τα φάρμακα, Σ' αυτούς που καπνίζουν λιγότερα από 10 τσιγάρα ημερησίως

Στις εγκύους.

Στις μητέρες που θηλάζουν.

Στους έφηβους καπνιστές.

Ποιες είναι οι συνιστώ μενες φαρμακοθεραπείες α γραμμής;

Συνιστώνται όλες από τις 5 φαρμακοθεραπείες που συστήνει το FDA για τη διακοπή του καπνίσματος όπως:

Η βουπροπιόνη SR, η τσίχλα νικοτίνης, οι εισπνοές νικοτίνης, το ρινικό σπρέϊ νικοτίνης και το αυτοκόλλητο νικοτίνης.

Ποιοι παράγοντες θα λαμβάνει υπόψη του ο Ωτορινολαρυγγολόγος για να διαλέξει κάποιον από τους παραπάνω παράγοντες γραμμής φαρμακοθεραπείας;

Επειδή δεν υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες για τη σειρά διαβάθμισης αυτών των 5 φαρμάκων η επιλογή μιας πρώτης γραμμής φαρμακοθεραπείας θα πρέπει να καθορίζεται από παράγοντες όπως η εξοικείωση του ιατρού με το προϊόν, οι αντενδείξεις που υπάρχουν για επιλεγμένους ασθενείς. Οι προτιμήσεις των ασθενών, οι προηγούμενες εμπειρίες του ασθενούς με κάποια ειδική φαρμακοθεραπεία (θετική ή αρνητική, τα χαρακτηριστικά του ασθενούς (π.χ. ιστορικό κατάθλιψης, αγωνία για την απόκτηση βάρους).

Είναι κατάλληλες οι φαρμακοθεραπείες για ελαφρότερους καπνιστές (π.χ. 10-15 τσιγάρα ημερησίως);

Αν χρησιμοποιηθεί η φαρμακοθεραπεία από ελαφρότερους καπνιστές, ο ΩΡΛ θα πρέπει να έχει υπόψη του ότι πρέπει να ελαττωθεί η δόση του υποκατάστατου της νικοτίνης πρώτης γραμμής, ενώ δεν χρειάζεται οποιαδήποτε προσαρμογή της δοσολογίας, όταν χρησιμοποιείται βουπροπιόνη SR.

Ποιες είναι οι συνιστώ μενες φαρμακοθεραπείες β' γραμμής;

Πότε θα χορηγηθεί φαρμακοθεραπεία β' γραμμής στη θεραπεία της εξάρτησης από τον καπνό;

Στους ασθενείς που αδυνατούν να χρησιμοποιήσουν τη φαρμακοθεραπεία α' γραμμής, λόγω των ενδείξεων ή όταν δεν βοηθούνται από τα φάρμακα πρώτης γραμμής. Ενημερώνετε τους ασθενείς για τις παρενέργειες των φαρμάκων δεύτερης γραμμής.

Ποιες φαρμακοθεραπείες θα μπορούσαν να χορηγηθούν σε ασθενείς που ιδιαίτερα ενδιαφέρονται για την αύξηση του βάρους τους;

Η βουπροπιόνη SR και οι θεραπείες με υποκατάστα της νικοτίνης και ιδίως η τσίχλα νικοτίνης, έχει δεχθεί ότι καθυστερούν αλλά δεν προλαβαίνουν την αποκατάσταση βάρους.

Υπάρχουν φαρμακοθεραπείες που θα μπορούσαν να χορηγηθούν σε ασθενείς με ιστορικό κατάθλιψης;

Φαίνεται ότι δρουν αποτελεσματικά, η βουπροπιόνη SR και η νοτριπυλίνη σ' αυτή την ομάδα ασθενών.

Πρέπει να υποκατάστατα της νικοτίνης να αποφεύγονται σε ασθενείς με ιστορικό καρδιαγγειακής νόσου;

Όχι το αυτοκόλλητο νικοτίνης είναι ιδιαίτερα ασφαλές και δεν έχει επιδειχτεί ότι προκαλεί παρενέργειες από το καρδιοκυκλοφορικό.

Μπορεί οι φαρμακοθεραπεία για την εξάρτηση από τη νικοτίνη να χρησιμοποιηθούν για μακρά χρονικό διάστημα; (π.χ. 6 ή περισσότερους μήνες;)

Ναι. Αυτή η προσέγγιση μπορεί να είναι χρήσιμη με τους καπνιστές που αναφέρουν επίμονα συμπτώματα συνεπεία της διακοπής του καπνίσματος κατά τη διάρκεια της φαρμακοθεραπείας ή για εκείνους που επιθυμούν μακρόχρονη θεραπεία . Η μειοψηφία

ατόμων που επιτυχημένα κόβουν το κάπνισμα χρησιμοποιούν ελεύθερα τα υποκατάστα της νικοτίνης (τσίχλα ρινικό σπρέϊ, οι εισπνοές, επί μακρόν. Η χρήση αυτών των φαρμάκων επί μακρόν δεν έχει παρουσιάσει κάποιο γνωστό κίνδυνο. Επιπρόσθετα το FDA έχει εγκρίνει τη χρήση της βουπροπιόνης SR ως ένδειξη μακρόχρονης θεραπείας συντηρήσεως.

Μπορεί να γίνει συνδυασμός φαρμακοθεραπειώ ν;

Ναι. Υπάρχουν αποδείξεις ότι συνδυάζοντας τα αυτοκόλλητα νικοτίνης είτε με τις τσίχλες νικοτίνης ή το ρινικό σπρέϊ νικοτίνης αυξάνει η

μακρόχρονη απόχρη σε σύγκριση με αυτούς που χρησιμοποιούν μόνο θεραπεία υποκατάστασης της νικοτίνης.

Βιβλιογραφία

Γκέλης ΔΝ. Πρόγραμμα μετεκπαίδευσης των ωτορινολαρυγγολόγων στη διακοπή του καπνίσματος οργάνωση ιατρείου διακοπής καπνίσματος στο ωτορινολαρυγγολογικό ιατρείο. Ά Έκδοση υπό την Αιγίδα της Πανελλήνιας Εταιρείας Ωτορινολαρυγγολογίας – Χειρουργικής Κεφαλής και Τραχήλου . Αθήνα 2005